Gemeente Voorschoten

79 Informatiebrief

Zaaknummer:	Z/25/106082
Documentnummer:	471441
Datum:	18 november 2025/verzonden 20 november 2025
Onderwerp:	Beleidsmonitor Sociaal Domein
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Bijlage(n):	Bijlage 1. Voorvertoning bestuursrapportage

Geachte Raad,

In maart 2025 heeft uw raad het beleidsplan Sociaal Domein en de bijbehorende beleidsagenda vastgesteld. In deze beleidsagenda zijn de ambities, doelen en acties geformuleerd waar wij de komende jaren samen met onze samenwerkingspartners binnen het Sociaal Domein aan werken. Daarbij is ook toegezegd dat in 2025 een beleidsmonitor wordt ontwikkeld waarmee de raad jaarlijks wordt geïnformeerd over de voortgang en resultaten. In deze brief lichten we toe welke stappen in de afgelopen periode zijn gezet.

Monitoring via een te ontwikkelen bestuursrapportage

Om een goede monitor op te zetten, is meer tijd nodig dan we in eerste instantie hadden ingeschat. Dit betekent dat we, zoals oorspronkelijk gepland, in 2025 nog geen volledig werkende monitor kunnen opleveren. De uitdaging zit vooral in het verzamelen van de juiste gegevens, waarover wij jaarlijks kunnen verantwoorden. Vooral op gebieden zoals preventie en gezondheid is het wat lastiger om directe, kwantitatieve metingen te doen. Veel van de effecten van deze beleidsmaatregelen worden pas op lange termijn zichtbaar en zijn sterk afhankelijk van contextuele factoren.

Daarom willen wij, in plaats van enkel data, juist meer ruimte geven aan de verhalen en inzichten uit de praktijk die de cijfers tot leven brengen. Deze aanpak stelt ons in staat om beter inzicht te krijgen in de samenhang tussen verschillende thema’s binnen het Sociaal Domein en te begrijpen welke maatregelen daadwerkelijk bijdragen aan de beoogde resultaten. Data ondersteunen dit proces, maar ze zijn nooit leidend zonder de context die we duiden uit de praktijk en met onze samenwerkingspartners.

Kortom, we hebben tijd nodig om voor het geheel te bepalen welke gegevens relevant zijn, welke aanvullende indicatoren het beste passen bij de beleidsdoelen en hoe we deze kunnen

duiden uit de praktijk met onze partners. We werken nu met een aantal bestaande dashboards (zoals Wet maatschappelijke ondersteuning, Specialistische Jeugdhulp, Werk en Inkomen en vanaf 1 januari 2026 ons eigen clientvolgsysteem) en voegen daar steeds meer praktijkinzichten aan toe om de monitor, in de vorm van een jaarlijkse bestuursrapportage, te gaan verrijken. Deze bestuursrapportage is al in ontwikkeling. In de bijlage zijn voorbeelden opgenomen hoe wij de verantwoording vorm willen gaan geven. Per actiepunt worden vaste elementen opgenomen:

Element	**Toelichting**
Beleidsdoel	Het beleidsdoel is vastgesteld volgens de beleidsagenda Sociaal Domein van de gemeente Voorschoten.
0-meting in Voorschoten	De nulmeting is uitgevoerd volgens de kaders van de beleidsagenda.
Streefwaarde	De streefwaarden zijn volgens de beleidsagenda bepaald.
Acties	De acties zijn afkomstig uit de beleidsagenda Sociaal Domein. Ze worden geactualiseerd: • zodra een actie is afgerond; • of wanneer er aanleiding is om bij te sturen.
Voortgang op beleidsacties	Jaarlijks wordt een schriftelijke toelichting opgesteld over de voortgang van de beleidsacties.
Vooruitblik	Dit is een schriftelijke toelichting op de beleidsacties voor het komende jaar. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd.
Monitoring beleidsacties	Op basis van de bovenstaande toelichtingen wordt de voortang op het beleidsdoel gemonitord. In lijn met de P&C-documenten wordt een stoplichtsysteem gehanteerd. Hierbij betekent: - Groen: acties zijn afgerond - Oranje: acties lopen op koers - Rood: bijsturing nodig

De bestuursrapportage wordt een document dat uitnodigt tot dialoog, reflectie en gezamenlijke verbetering en wordt verbonden aan de P&C-cyclus. De eerste versie van de bestuursrapportage wordt in juni 2026 aan uw raad gepresenteerd en vormt een belangrijke stap in het versterken van de beleidsmatige en bestuurlijke sturing op het Sociaal Domein.

Bijeenkomst Sociaal Domein

Na de vaststelling van het beleidsplan heeft er in juni 2025 een bijeenkomst plaatsgevonden met de samenwerkingspartners binnen het Sociaal Domein van de gemeente Voorschoten. De opkomst was bijzonder goed en de sfeer was betrokken en constructief. Het was duidelijk dat er een gedeeld gevoel leeft om samen verantwoordelijkheid te nemen voor de uitvoering van onze gezamenlijke beleidsagenda.

Tijdens deze bijeenkomst zijn we met elkaar in gesprek gegaan over vier centrale thema's uit het beleidsplan Sociaal Domein:

1. Werk, inkomen en schulden
2. Gezond leven en opgroeien
3. Hulp en ondersteuning gericht op multi-problematiek
4. Hulp en ondersteuning gericht op senioren

De gesprekken leverden waardevolle inzichten op en benadrukten het belang van samenwerking en afstemming. Partijen willen elkaar nog beter leren kennen en ook dat activiteiten voor onze inwoners nog meer op elkaar aansluiten en elkaar aanvullen. We hebben gezien dat er veel energie en bereidheid is om samen te bouwen aan de uitvoering van onze beleidsagenda. Op 24 november 2025 vindt een vervolgbijeenkomst plaats. Tijdens deze bijeenkomst gaan we aan de hand van praktijkvoorbeelden uit het veld ontdekken hoe we in gezamenlijkheid met onze samenwerkingspartners onze verantwoordelijkheden verder gaan invullen.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
Gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerdink,
Burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Bijlage 1. Voorvertoning bestuursrapportage sociaal domein

Beleidsdoel	Minder jeugdigen ontvangen specialistische jeugdhulp
0-meting in Voorschoten	13%
Streefwaarde	12,1%
Acties	Samen met partners inzetten op normaliseren, vanuit het voorveld en de toegang. Opstellen van een verordening, duidelijkere afbakening aan de voorkant. Inzet van gemeentelijke consulenten.
Voortgang op beleidsacties	Op verschillende manieren is uitvoering gegeven aan de actie normaliseren: i.e. het erkennen dat bij de ontwikkeling van kinderen bepaald gedrag hoort en dat ervoor gewaakt moet worden dat dat gedrag leidt tot overdiagnosticering of te snelle inzet van jeugdhulp. Normaliseren leidt tot betere hulp voor kinderen omdat het probleem niet in de eerste plaats bij het individuele kind wordt gelegd. In het onderzoek naar de noodzaak van hulp wordt de brede context waarin de problematiek zich voordoet meegenomen: • De Praktijkondersteuners GGZ Jeugd (POH's) bij de huisartsen zijn geïnstrueerd. De aanwezigheid van de POH's zorgt ervoor dat huisartsen minder vaak direct naar specialistische hulp verwijzen; • Ook de gezinscoaches die lichte ondersteuning bieden hebben de opdracht normaliserend te werk te gaan; • Op 14 oktober is een brede bijeenkomst over de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp georganiseerd waar alle lokale partners bij vertegenwoordigd waren en (bewustwording over) normaliseren een belangrijk thema was; • In de werkwijze van het toegangsteam jeugd (*jeugdconsulenten*, onderdeel van ons eigen Sociaal Service Team) ligt sterk de nadruk op normaliseren en de inzet van eigen kracht van een gezin; • In het matchingsoverleg met partners uit het voorveld (Centrum voor Jeugd en Gezin, Schoolmaatschappelijk werk, POH jeugd GGZ, e.a.) wordt per casus besproken welke mogelijkheden er zijn om problematiek in het voorveld en normaliserend op te pakken.

	De Verordening Jeugdhulp is aangepast om de jeugdhulp beter te kunnen afbakenen. Toegevoegd zijn bijvoorbeeld artikelen waarin wordt beschreven hoe het eigen probleemoplossend vermogen (eigen kracht) wordt beoordeeld, welke andere wettelijke voorzieningen voorafgaan aan jeugdhulp (onderwijswetgeving, wet langdurige zorg). Zie voor meer informatie het raadsvoorstel, behandeld in de vergadering van 3 april 2025 (Z/25/096357/436450).
Vooruitblik	Lokale en regionale maatregelen om de jeugdhulp beschikbaar en beheersbaar te houden zullen in de komende jaren worden voortgezet. Regionaal wordt bijvoorbeeld gewerkt aan het collectief aanbieden van bepaalde vormen van jeugdhulp waardoor het beter en goedkoper kan. Lokaal zetten we in op verbetering van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulppartners. Ook het Rijk is aan zet. Er wordt nog gewacht op aanpassingen van de Jeugdwet waarmee de reikwijdte (en afbakening) van jeugdhulp beter wordt gedefinieerd.

Beleidsdoel	Minder middelengebruik onder jongeren
0-meting in Voorschoten	5,5% van de jongeren dat wekelijks rookt 9% van de jongeren dat wekelijks vapet
Streefwaarde	4% van de jongeren dat wekelijks rookt 4% van de jongeren dat wekelijks vapet
Acties	• Aansluiten bij de landelijke campagne Ziet Roken, Doet Roken en inzetten van GGD-subsidie rookvrije generatie o.a. rookvrije terassen en handhaving rookvrije (sport)omgeving • Plan van aanpak op middelengebruik door jeugd- en jongerenwerk: campagnes en voorlichtingen gericht op jongeren en de rol van de ouders + inzet op talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding • Inzet op afstemming inzet jeugd- en jongerenwerk en GGD
Voortgang op beleidsacties	De 16 grootste speeltuinen in Voorschoten zijn in 2025 rookvrij gemaakt en in de komende jaren wordt ook de rest van de speeltuinen rookvrij gemaakt. Inmiddels is er ook een (gedeeltelijk) rook- en vapevrij terras

	in het centrum van Voorschoten. Er is ook veel aandacht besteed aan de gevaren van roken en vapen in de pers en socials.
Vooruitblik	We zijn bezig met de organisatie van een zorgtafel (samen met de zorgaanbieders van Voorschoten) met als thema alcohol en middelengebruik onder jongeren. Hier worden ook de GGD, scholen en het Jeugd- en jongerenwerk bij betrokken.

Beleidsdoel	Minder huishoudens hebben problematische schulden
0-meting in Voorschoten	Huishoudens met geregistreerde problematische schulden: 6%
Streefwaarde	Huishoudens met geregistreerde problematische schulden: 4,7%
Acties	Wij stellen in 2025 een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening. In dit beleidsplan staat een aangescherpte strategie staat om schulden te voorkomen. En om inwoners duurzaam uit een problematische schuldsituatie te helpen. Daarnaast zetten wij in op de door ontwikkeling van de vroegsignalering van schulden. Wij kijken hiervoor wat de beste manier is om vroegsignalering te organiseren. Verder voeren wij het convenant 'Voorkomen huisuitzettingen' uit.
Voortgang op beleidsacties	Het beleidsplan Schuldhulpverlening is aangenomen. We werken aan de doorontwikkeling van vroegsignalering van schulden en de uitvoering van het convenant 'Voorkomen huisuitzettingen'
Vooruitblik	Op basis van het beleidsplan wordt eind dit jaar gewerkt aan de uitvoeringsagenda Schulphulpverlening.

Beleidsdoel	Minder inwoners hebben moeite met rondkomen
0-meting in Voorschoten	14%
Streefwaarde	13%
Acties	Wij zetten in op de bereikbaarheid en toegankelijkheid van minimaregelingen. Hiervoor vereenvoudigen wij de aanvraag van

	minimaregelingen. En geven wij maatschappelijke partners inzicht in de beschikbaarheid en voorwaarden van minimaregelingen. Ook onderzoeken wij de mogelijkheden om mee te doen aan de Leidse Sleutelpas. Wij brengen de minimaregelingen daarnaast onder de aandacht tijdens de aanvraag van een algemene uitkering. Verder besteden wij aandacht aan de financiële gevolgen van belangrijke life-events, zoals 18 jaar oud worden. En besteden we tijdens de intake voor statushouders aandacht aan het recht op minimaregelingen.
Voortgang op beleidsacties	Om meer inzicht te geven over de minimavoorzieningen is de Voorzieningenwijzer gestart, waar inwoners en maatschappelijke partners kunnen checken op welke potjes de inwoner recht heeft. Daarnaast spreken we de maatschappelijke partners twee keer per jaar over de minimaregelingen.
Vooruitblik	Het onderzoek naar de Leidse Sleutelpas loopt, mede in verband met de mogelijke omklap naar de Leidse regio.